

ROBERT BLINC (1933–2011)

Robert Blinc se je rodil leta 1933. Na Univerzi v Ljubljani je diplomiral leta 1958 in doktoriral leta 1959. Po doktoratu se je izpopolnjeval na Massachusetts Institute of Technology v ZDA. Redni profesor Univerze v Ljubljani je postal leta 1970. Za rednega člana SAZU je bil izbran leta 1976. Na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani, katere dekan je bil v obdobju 1976–1978, je predaval na dodiplomskem in podiplomskem študiju. Njegova predavanja so bila izjemno cenjena. Akademik prof. dr. Robert Blinc je bil gostujoči profesor na vrsti uglednih tujih univerz.

Raziskovalno je deloval na Institutu Jožef Stefan. Raziskoval je feroelektrike z vodikovimi vezmi, tekoče kristale, inkomenzurabilne sisteme, protonska in devteronska stekla, relaksorje ter magnetoelektrične sisteme. Je eden od utemeljiteljev uporabe jedrske magnetne resonance pri raziskavah v fiziki kondenzirane snovi. Med njegovimi raziskovalnimi dosežki velja posebej omeniti Blinc-De Gennesov tunelski model feroelektrikov z vodikovimi vezmi, „soft mode“ teorijo faznih prehodov v nematskih in feroelektričnih tekočih kristalih in določanje ekscitacij ter gostote solitonov v inkomenzurabilnih sistemih z jedrsko magnetno resonanco. Pokazal je, kako lahko s pomočjo magnetne resonance določimo Edwards-Andersonov ureditveni parameter in porazdelitveno funkcijo lokalne polarizacije v devteronskih steklih in relaksorjih. Akademik prof. dr. Robert Blinc je raziskal tudi vrsto magnetoelektričnih sistemov, v katerih hkrati obstajata spontana polarizacija in spontana magnetizacija. O rezultatih raziskav je skupaj s sodelavci poročal v velikem številu mednarodno odmevnih člankov. Je tudi soavtor treh knjig, ki obravnavajo feroelektrike, tekoče kristale in inkomenzurabilne sisteme. Avgusta letos je pri založbi Oxford University Press izšla njegova zadnja knjiga z naslovom *Advanced Ferroelectricity*. Bil je član širših uredniških odborov vrste mednarodnih znanstvenih revij, predsednik mednarodnega združenja za magnetne resonance AMPERE in predsednik evropskega komiteja za feroelektrike.

Akademik prof. dr. Robert Blinc je bil za svoje izjemno raziskovalno delo deležen vrste domačih in mednarodnih priznanj. Leta 1999 je postal častni doktor Univerze v Bukarešti, leta 2003 pa častni doktor Univerze v Ljubljani. Prejel je Kidričevo nagrado za fiziko v letih 1965 in 1971, nagrado

AVNOJ leta 1978 in Zoisovo nagrado za življenjsko delo leta 2008. Ambasador znanosti je postal leta 1991. Leta 2002 je prejel zlati častni znak svobode Republike Slovenije. Prejel je nagrado mednarodnega združenja magnetne resonance ISMAR leta 1977 in nagrado Mednarodnega združenja za jedrsko kvadrupolno resonanco leta 2004. Akademik prof. dr. Robert Blinc je bil član Saške akademije znanosti v Leipzigu, grške akademije znanosti v Atenah, Evropske akademije znanosti in umetnosti (Salzburg), Evropske akademije (London), Hrvaške akademije znanosti, Makedonske akademije znanosti, Poljske akademije znanosti in Mednarodne inženirske akademije s sedežem v Moskvi. Akademik prof. dr. Robert Blinc je bil od leta 2003 tudi častni član Društva matematikov, fizikov in astronomov Slovenije.

Janez Seliger

OSEMNAJSTO MEDNARODNO TEKMOVANJE ŠTUDENTOV MATEMATIKE

Leta 1994 sta Univerza v Sofiji in University College London organizirala prvo mednarodno tekmovanje študentov matematike v Plovdivu v Bolgariji. Namen začetnih tekmovanj, ki jih je finančno podpiral evropski projekt Tempus, je bila primerjava kvalitete študija na evropskih univerzah. Slovenci se tekmovanja redno udeležujemo od leta 1995. Pogosto se z nostalgijo spominjam prvih tekmovanj, ko je le nekaj več kot 60 tekmovalcev reševalo izjemno estetske matematične naloge, popoldneve preživljalo ob nogometnih tekmah, večere pa ob breskvah, melonah, lubenicah in sangriji, ki jo je pripravljala španska ekipa.

Z leti je tekmovanje postalo zelo popularno in zares mednarodno. Letos je tekmovalo že več kot 300 študentov iz 44 držav. Tako tudi organizacija tekmovanja postaja čedalje bolj zahtevna. Zaradi tradicije in zelo dobrih izkušenj z Ameriško univerzo v Bolgariji je bilo tekmovanje letos že šestič v Blagoevgradu.

Tekmujejo študentje prvih štirih letnikov. Med tekmovalci se najdejo tudi fiziki in študenti tehničnih fakultet. Naloge so v grobem iz snovi, ki se na večini študijev matematike predavajo v prvih dveh letih.

Dan po prihodu je sestanek vodij ekip, kjer do poznega večera izbiramo tekmovalne naloge. Izbrati je treba deset nalog, po pet za vsak tekmovalni dan. Teža nalog narašča z zaporedno številko; prvo nalogo reši večina študentov, zadnje pa skoraj nihče. Pazimo tudi, da so različna področja